

Els del Arbres Gespa Jardí Botànic

identificació

Família **Xanthorrhoeàcies**

Arbre gespa, morenet

Xanthorrhoea glauca D.J.
Bedford

Castellà: árbol hierba

Francès: herbe en arbre

Anglès: grass tree, blackboy

Origen: Austràlia.

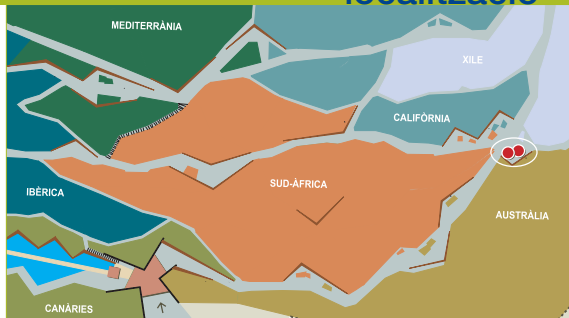

localització

Comarca: Barcelonès

Municipi: Barcelona

Indret: Jardí Botànic, al camí principal de la zona d'Austràlia.

dimensions i descripció

	A	B	C
Alçada:	90 cm	100 cm	30 cm
Perímetre del tronc:	70 cm	85 cm	-
Diàmetre màxim de la capçada:	1,4 m	1,5 m	1,8 m
Edat estimada, 2006:	60 anys	70 anys	30 anys

Els arbres gespa són una de les plantes més curioses del jardí i, sens dubte, una de les seves joies botàniques. Es tracta de tres exemplars, un amb el tronc encara curt i tapat per la corona de fulles i els altres dos més desenvolupats. S'hi poden observar amb detall les particularitats pròpies de l'espècie: el tronc ennegrit pels incendis, les corones de fulles arrodonides i les impactants espigues florals, molt llargues i de color torrat, o blanques quan estan cobertes per una munió de flors petites i atapeïdes.

singularitat

Es tracta d'una espècie exòtica, molt poc coneguda, i de característiques úniques a casa nostra.

història

D. J. Bedford va descriure aquesta espècie l'any 1986.

Els exemplars del Jardí Botànic es van plantar el mes de juliol de 2002 i, com a prova de bona adaptació, la primavera següent ja van començar a florir. A l'abril de 2005, una de les inflorescències va arribar a 2,7 m d'alçada.

descripció de l'espècie

característiques morfològiques

Els arbres gespa són arbusts perennes, de fins a 5 m d'alçada, amb fulles d'aspecte herbaci. Un cop madurs desenvolupen un **tronc** gruixut, de vegades ramificat, fosc i fibrós, acabat en un dens plomall de **fulles** llargues (de 50 cm a 1 m) i punxegudes de color verd blau grisenc. Les plantes joves no tenen tija i poden passar 20 anys per formar el tronc. Les **flors**, petites i blanques, s'apilen en una llarguíssima (fins a 3 m) espiga cilíndrica. Aquestes vares florals apareixen a la primavera i poden créixer més de 2 m en poques setmanes. El **fruits** són capsulars i s'agrupen al llarg de l'espiga envoltats de les bràctees de les flors.

fulles

flors

escorça

característiques ecofisiològiques

És una planta de creixement molt lent (1m cada 100 anys) i llarga vida (pot viure més de 500 anys). Li agrada la llum del sol i els sòls ben drenats (amb massa humitat podria patir podridura d'arrels). Viu de forma natural en zones de dunes litorals amb sòls pobres i, curiosament, també sobre rics substrats basàltics. Tolera gelades ocasionals. És molt resistent als incendis. Després del pas del foc, les fulles apareixen amb rapidesa i s'estimula la formació de l'espiga floral i la generació de llavors. Els dens plomall de fulles és un bon refugi per a llangardaixos, sargantanes i una gran varietat d'insectes. Les flors són molt atractives per als ocells, les formigues, les abelles i les papallones.

utilització i curiositats

Els arbres gespa tenen moltes utilitats pràctiques que han estat aprofitades pels aborígens australians: es mengen la base de les fulles i els brots crus, i amb el nèctar de les flors fan una beguda dolça. Les vares llenyoses les utilitzen per encendre el foc i per fer mànecs de llances; les fulles dures els serveixen de ganivets. D'altra banda, de la resina dels troncs se'n fan vernissos i adhesius.

*Lliri blanc espolsa
un raig de llum
i cau en la molsa
la cuca de llum.*

*Esmaragda viva
d'aquest jardí vell,
jo et tingués captiva
en l'or d'un anell...!*

Joan Mª Guasch, 1909

Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

Coordinació i textos
Servei de Promoció i Conservació
Lurdes Planes i Sant-romà, geògrafa

Disseny gràfic
Oficina de Disseny
Laura Pons / Maragarita Tur

Fotografia
Ramon Torres
David Bertran